

PRAMÍNEK

Č. 114 | INFORMACÍ Z BAČALEK A LIČNA | 1-3/2026

BAČALSKÁ SETKÁNÍ

Další podvečer hospodského kvízu v novém roce 31.1.2026 se opět vydařil. Naši stálí hráči si vyžádali speciální kvíz na den učitelů.

28.3. si zopakujeme učivo ze školních lavic.

Foto z listopadového kvízu 2025.

Vždy mám radost, když se něco povede. I když byl teprve začátek roku je vidět, že se umíte bavit. Opět jsme se sešli na maškarním bále v sobotu 7.2. Děti si užívaly hry a dobroty místní nabídky, nezaostali ani dospěláci. Já vždy žasnu nad tím, s jakou pečlivostí jsou vyrobeny masky. A ty úžasné nápady! Také bylo hezké, že dětem ke hraní stačilo pár plastových kelímků a papírové koule. Vydržely si donekonečna stavět hradby a koulemi je střílet a bořit. No, co víc si přát.

V sobotu 7.3. se konala tradiční oslava „MDŽ“.

Odpoledne jsme zahájili dobrým občerstvením. Ráda vždy předám nějaké zajímavé informace o ženách, které si najdu na internetu nebo časopisech. Uměly jsme se samy sobě zasmát. A protože si myslím, že oslava má být co nejvíc veselá, přišlo domluvené překvapení v podobě kapely „Vocad' pocad“ pod vedením pana Petra Kúse. Když zazněly první tóny, bylo jasné, že to jen tak neskončí. Zpívali jsme jako o život, a dokonce došlo i na taneční kreace. No, živá hudba je prostě nenahraditelná. Rozcházeli jsme se postupně a s dobrou náladou. Musím poděkovat Nele Preissové za dobrou spolupráci, právě ona zařídila tuto skvělou kapelu a já jen na to kývla.

Všem našim příznivcům přeji krásné jaro!
Renata Folprechtová

BAČALSKÉ FEJETONY

Jak John k rozumu dospěl

On se vlastně původně jmenoval Honza. Ale protože v pohádkách je každé hloupej Honza, rozhodl se, že takhle žít nebude. Na matrice si nechal přepsat jméno na Johna — protože v televizi stejně všichni mluví czhenglish, vrdloužou se a hrdinové chodí v plavkách i v lednu.

*„Teď už budu světověj,“ řekl si.
Jenže nebyl.*

Ani s novým jménem netušil, co je algoritmus, a nastavit heslo v computeru pro něj bylo jako luštit runy. Tak si řekl, že půjde do světa hledat rozum. Hledal v Rusku, hledal v Americe, ale rozum se mu vyhýbal jako poctivá šunka v supermarketu.

Až jednou, v malé zemičce za sedmero řekami a desatero dálnicemi, našel místo, kde se mu líbilo. Rozuměl jazyku, krajina byla krásná... jen lidé byli nějak divní.

*Nevlídni.
Uštěpační.
A hlavně — šidili úplně všechno.*

John se nestačil divit. Chleba nechutnal jako chleba, špekáček měl víc éček než masa, sýr byl ze všeho možného, jen ne z mléka, a nábytek ze dřeva už byl skoro sprosté slovo.

„Tohle přece nemůže být normální,“ říkal si.

A pak přišly Vánoce.

Lidé se tvářili, že je všechno krásné, ale místo klidu běhali po obchodech jak splašení sobi. Kupovali věci, které nepotřebovali, jen proto, že „na to mají“. A vůbec jim nevadilo, že cukroví chutná jako piliny a kapr jako ryba, která už to dávno vzdala.

A tehdy to Johnovi došlo.

Ne že by najednou zmoudřel — to by bylo na jednoho Johna moc velký skok — ale poprvé v životě se zastavil a řekl si:

„Počkej... tahle malá zemička, kde se lidi hádají, šidí a běhají po obchodech místo aby žili... to je přece... domov!“

A v tu chvíli pochopil, že rozum se nehledá ve světě, ale v tom, že člověk musí začít u sebe.

A tak se rozhodl, že už nebude hloupej John.

*Od té doby je z něj...
jen trochu míň hloupej John.
Ale i to je pokrok.*

--

73 Slávek Zeler

AKTUÁLNĚ Z ÚŘADOVNY

V prvním letošním vydání Pramínku vás budu informovat o plánech obce v několika oblastech.

První z nich je údržba obce. Na sobotu **28. 3. 2026** jsou naplánovány hned dvě akce. Jednou z nich je **čištění vodojemu**, které by mělo trvat pouze **jeden den**. Předpokládá se, že odstávka pitné vody bude minimální a může se týkat především obyvatel v horní části obce Bačalek.

Další plánovanou akcí je **brigáda**, která začne **v 9 hodin ráno** srazem **u obecního úřadu**. Hlavní náplní bude kromě úklidu také výměna vyvrácených obrubníků u terasy pivnice. Brigádníci jsou srdečně vítáni, občerstvení je pro ně zajištěno. Brigáda je tradičně spojena s přistavením velkoobjemového kontejneru.

CO NEPATŘÍ!

DO VELKOOBJEMOVÉHO KONTEJNERU:

- Elektropotřebiče • Zahradní odpad
- Stavební odpad • Součásti vozidel
- Pneumatiky • Nebezpečný odpad • Azbest
- Izolační materiál • Skelná vata • Chemikálie
- Zářivky • Kameny • Zemina • Baterie
- Barvy • Písek • Stavební suť •

PLNIT JEN DO VÝŠE STĚN, NETVOŘIT „ČEPIČI“!

Kontejner je pro potřeby obce, místních obyvatel a majitelů rekreačních objektů v katastru obce.

Další významnou událostí pro obec je zahájení stavby vodovodního přivaděče Dětenice–Lično. Předpokládaná doba realizace je od března do června letošního roku. Se stavbou bude spojeno krátkodobé omezení dopravy na hlavní místní komunikaci. V tuto chvíli ještě není jasný přesný termín, ve chvíli, kdy bude znám, budeme vás neprodleně informovat.

Na tento rok je plánováno mnoho kulturních setkání a akcí. Tou nejvýznamnější by mělo být **setkání rodáků** plánované na sobotu **22. 8. 2026**, na které Vás srdečně zveme.

Po mnoha letech se obec rozhodla při příležitosti hned několika významných výročí uspořádat tento sraz. Ten nám umožní se setkat, povyprávět si jak o historii, tak o tom, jak se nám v obci žije, užít si zábavu v podobě živé hudby, výstavy fotografií a obrazů a něco se dozvědět z povídaní, které si pro vás připravuje Pavla Čížková nejen o historii naší obecné školy. Nově se objevil nápad rozšířit výstavu o **fotografie původních místních domů** – tedy ukázat jejich historickou podobu ve srovnání s tou aktuální. Pokud byste měli zájem takto představit svůj dům, můžete **zaslat starou i novou fotografii** na e-mail

bacalky@centrum.cz nebo je osobně doručit na obecní úřad během úředních hodin. Kvůli přípravě žádáme o doručení nejpozději do června tohoto roku. Pořádání srazu se účastní zástupci obyvatel, obce i kulturního výboru, za což jim děkujeme. Pokud by se někdo rád do příprav zapojil, můžete nás kontaktovat jakoukoli cestou. Zároveň budeme rádi, pokud informaci o chystané akci předáte dalším lidem a rodákům, se kterými jste v kontaktu. Podrobnější program naleznete na plakátu akce, o jeho podobě vás budeme s blížícím se termínem dále informovat.

Jak jsem již avizovala v minulém Pramínku, v letošním roce naši obec čekají **volby do místního zastupitelstva**. Osobně jsem se rozhodla na další funkční období již nekandidovat. Kromě mého místa místostarostky se uvolní ještě dvě místa v aktuálním zastupitelstvu. Pokud budete mít jako místní obyvatel zájem, zapojit se do rozhodování o naší obci, máte možnost doplnit zastupitelstvo pro nadcházející funkční období. Případně je samozřejmě možné vytvořit i novou samostatnou kandidátku, to už záleží na případných uchazečích.

Michaela Mušková
místostarostka obce

Nový kontejner na Ličně:

Začátkem roku byl na Lično nově umístěn kontejner, který je primárně určen na recyklaci textilu. Mimo to je do něj možné odložit nepotřebné věci, které mohou ještě dál posloužit. Patří sem **textil, obuv, tašky, hračky, knihy** a potřeby, které jsou čisté a využitelné pro domácnost.

BAČALSKÉ „DOMA“

Náplava, ale doma — a jak se sousedství mění

Když jsme se s rodinou přistěhovali do Bačalek, připadalo mi, že jsme našli místo, kde se svět ještě nezapomněl zastavit. Koupili jsme staré hospodářství, které mělo víc let než já zkušeností, a několik roků jsme ho přestavovali. Kdo někdy opravoval starý dům, ví, že to není jen práce — je to spíš zkouška trpělivosti, víry a občas i manželství.

A přestože jsem tu „náplava“, sousedé mi to nikdy nedali najevo. Možná proto, že když někdo dobrovolně tráví roky s míchačkou a kolečkem, zaslouží si aspoň trochu uznání.

První roky byly jako z pohádky. Pořádaly se sousedské trhy, kde se prodávalo všechno od domácích vajec po ručně pletené ponožky. Soutěžilo se o nejlepší koláč, vdolek, a dokonce i o nejlepší bramborák. Každý měl svůj tajný recept, každý tvrdil, že ten jeho je „ten pravý“. Dokonce i naše radioamatérská sestava vyhrála první cenu — pytel brambor.

Byla to doba, kdy se lidé potkávali, smáli, povíдали si. Kdy se sousedství žilo, nejen bydlelo.

Jenže čas plyne a s ním se mění i vesnice. Sousedské vazby začaly slábnout. Ne proto, že by lidé byli horší — spíš unavenější. Mnozí zestárlí, jiní už nemají sílu organizovat, další se odstěhovali. A ti mladší? Ti našli svět, který se vejde do kapsy. Internet, televize, sociální sítě. Místo aby se šlo na návsi poklábosit,

sedí se doma a posouvá se prstem po obrazovce.

A člověk ani neví, že mu mezitím utekl skutečný rozhovor, skutečný úsměv, skutečný soused.

Někdy je mi to líto. Bačalky mají pořád všechno, co je potřeba k tomu, aby tu život plynul tak, jak má — pomalu, lidsky, s respektem k přírodě i historii. Stačí se projít ke Křížánku a člověk cítí, že tahle krajina pamatuje víc, než si dokážeme představit.

Ale pořád věřím, že nic není ztracené. Letos se chystá znovuzrozený sjezd starousedlíků — a to je možná první vlašťovka. Možná se zase sejdem, možná se zasmějeme, možná si připomeneme, jaké to bylo, když se soutěžilo o nejlepší bramborák nebo klobouk.

Možná jsem náplava. Ale doma jsem tady. Ve spolupráci s Pramínkem se připravuje povídání o historii domů — o majitelích, o časech a o příbězích rodin, které ten, který dům užívaly.

Slávek z Bačalek Zeler

Myslím si, že Slávek Zeler nám tu svou intenzivní mravenčí práci na svém domě, zahradě i na tvorbě a přípravě akcí Pramínku, velmi hluboce zakořenil. Že ho často nevidáte? Není divu, stále něco kutí a jeho velkou vášní je být ve spojení s celým světem skrze radiové vlny. Toto jaro oslavil kulaté výročí. Za celou redakci Pramínku mu přeji pevné zdraví a spokojené sousedské spolubytí nejen na Bačalkách.

Jitka Rukavičková

I DOMY MAJÍ CURRICULUM VITAE

aneb Blýskněte se na Rodácích

Curriculum vitae (ve zkratce „CV“) je latinský výraz, který v doslovném překladu znamená „běh života“, dnešním jazykem „životopis“. Jeho prezentace bývá nutnou podmínkou při hledání nového zaměstnání, při účasti v různých výběrových řízeních atd. To ale stále jen ve vztahu k člověku. Ale svoje CV, a ne nezajímavé, může mít třeba i dům, ve kterém bydlíme. Chtěla bych těmito řádky navázat na článek paní místostarostky i Slávka Zelera, kteří se zmiňují o tom, že bychom **při příležitosti setkání**

rodáků a přátel Bačalek a Lična chtěli s vaší pomocí uspořádat **výstavu fotografií dokumentujících jakými proměnami naše domy, domečky a chaloupky v běhu života prošly**. Jejich vzhled je vizitkou práce a péče mnoha generací, ať už po desetiletí jen jednoho rodu nebo majitelů, kteří se střídali ve vlastnictví. Udělejte si chvilku, projděte si stará alba, prohrabejte krabice od bot, kam vaše babička ukládala rodinné fotky, a vyberte právě ty nejpovedenější. A třeba s celou rodinkou před vrátky. Že nemáte k porovnání tu současnou? To nevádí, tu lehce opatříme. Ale ty staré, ty s doškovými střechami, poloroubenými chlívkami a sušárnami, ty se špaletovými okénky a krajkovými firhánkami, ty máte schované jen vy. **Podělte se s námi také o příběh svého domu:** kdo a kdy ho postavil, kdo v něm žil, čím byl, komu ho odkázal, komu prodal, kdo a za jakých podmínek tam žil na vejminku. Zkrátka jste-li psavci, přidejte k fotografii také ono CV. Jestli se kamarádíte s počítačem, můžeme vám poradit alespoň pár užitečných odkazů, kde se můžete něčeho z historie vašeho domečku či chalupy dopátrat:

Co se dá o starém domě zjistit

Každý dům na vesnici má několik vrstev historie. Můžete dohledat:

- **původní majitele** (rodiny, které tam žily před vámi);
- **rok výstavby** nebo první zmínku;
- **původní podobu stavby nebo její orientaci v terénu** (z katastru, map, kronik),
- **příběhy a události** spojené s domem;
- **změny v čase** – přístavby, přestavby, hospodářské objekty.

To vše se dá poskládat z několika zdrojů.

■ Kde hledat?

1) Katastr nemovitostí – www.cuzk.cz

V katastru lze dohledat:

- předchozí vlastníky;
- parcelní čísla;
- typ stavby;
- někdy i rok výstavby.

Starší listy vlastnictví (před digitalizací) nebo výpisy z pozemkových knih jsou uloženy v **archivu katastrálního úřadu**, obojí se dají za drobný poplatek vyžádat. A je to hodně zajímavé!

2) Stabilní katastr (1830–1840)

To je poklad. Na mapách stabilního katastru je vidět:

- zda dům stál už v 19. století;
- jak vypadal půdorys;
- jak byly rozmístěné hospodářské budovy;
- kdo byl tehdy majitel (často sedlák, chalupník, domkář).

Mapy jsou online na: www.archivnimapy.cuzk.cz.

Stačí zadat Bačalky nebo Lično u Milkovic.

3) **Obecní kroniky Bačalek a Lična, zápisy z jednání obecní rady, hasičské kroniky (vše uloženo v oblastním archivu v Jičíně)**

Kronika často obsahuje:

- seznam domů a rodin;
- události (požáry, přestavby, povodně, prodeje);
- staré fotografie.

Pokud je kronika psaná pečlivě, může tam být i přímo zmínka o konkrétních domech.

4) **Pamětníci a sousedé**

To bývá nejcennější. Starší sousedé často vědí:

- kdo tam bydlel;
- jak se dům jmenoval (přezdívky rodů);
- jak vypadal před přestavbou;
- co se tam dělo za války nebo za JZD.

Někdy se dozvíte víc za 10 minut u plotu než za hodinu v archivu.

5) **Stará fotodokumentace**

Zdroje:

- rodinné archivy sousedů;
- kronika;
- archiv stavebního úřadu (Libáň, Sobotka);
- staré letecké snímky (1950–1989) – najdete na www.kontaminace.cenia.cz

Letecké snímky krásně ukážou, jak dům vypadal před 20, 40, 70 lety.

Tak vznikne „životopis domu“.

Milí sousedé, spoléháme na vaši laskavost a ochotu podělit se se svými rodinnými „poklady“ a příběhy a rádi je s vaším souhlasem zveřejníme nejen na „rodácích“, ale postupně i v Pramínku. A samozřejmě bude-li to v našich silách, zapojíme i naše zkušenosti, možnosti a informační zdroje, abychom vám příběh vašeho domu pomohli sestavit.

Pavla Čížková a Slávek Zeler

KOČKY V ROCE 2026 🐾

Česká republika se v posledních letech potýká s masovým přemnožením koček.

Kočky mívají koťata třikrát v roce. V každém vrhu je průměrně šest mláďat. Podle posledních statistik u nás žije kolem 2 milionů koček. 60 000 je bez trvalého domova. Živoři v chatových oblastech a příměstských zahrádkách nebo se toulají se po vesnicích. Na každém kroku na ně číhá nebezpečí v podobě silnic, myslivců, hladu a nemocí.

Jediný efektivní a zodpovědný krok k regulaci dlouhodobého přemnožení koček v České republice je jejich kastrace.

Proč je dobré mít kastovanou kočku nebo kocoura?

😊 **Ekonomické hledisko** - Kastrace je jednorázová záležitost a vychází levněji než náklady na další a další vrhy nových koťat. Kastované kočky se dožijí delšího věku, protože jejich tělo není vyčerpáváno neustálými porody. Existují také různé kastrační programy, které lidem na kastraci přispívají. Např. Feliti nebo Kasprocats. Kastrace se vyplatí.

😺 **Klidnější domácnost** – Už žádné mrouskání, útěky a rvačky. Úplně odpadají nervy s každoročním hledáním domovů pro nově narozená koťata a obavy, jestli se dostala do dobrých rukou. Statistiky mluví jasně. Každé druhé kotě končí v útulku nebo na ulici. Není pravda, že kastované kočky tloustnou a nechytají myši, jedná se o pověry. Jejich pud k lovení myši zůstává i po kastraci zachován.

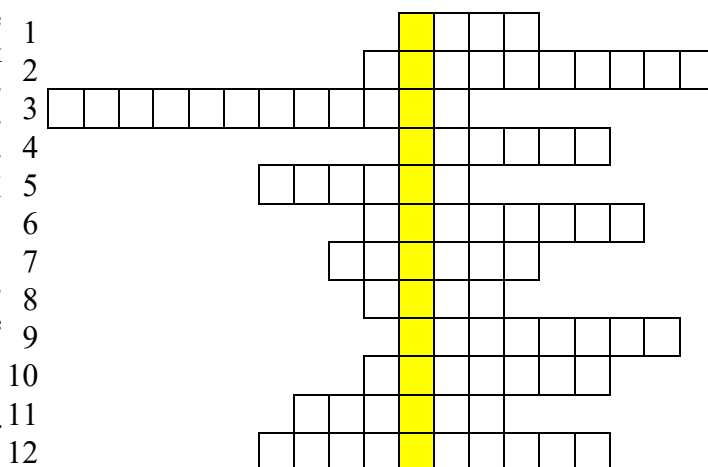
📌 **Prevence přemnožení** - Každý rok se narodí tisíce nechtěných koťat. Rozdávají se do nevhodných podmínek nebo se toulají po vesnicích a městech. Většina z nich hyne hladu a na nemoci. Ta šťastnější se dostanou do útulků, které jsou každoročně přeplněné. Kočky představují i ekologické riziko, protože likvidují chráněné druhy ptáků a ještěrek.

Zvažte kastraci svých koček a kocourů a přispějte k udržitelnému řešení této situace. Zeptejte se svého veterináře ještě dnes.

Pomozme předejít přemnožení koček: Zodpovědnost začíná u nás! Děkujeme! ❤️

Upozornění: Topení nebo jiné usmrcování koťat, je v rozporu se zákonem na ochranu zvířat proti týrání (246/1992 Sb.). Při jeho porušení hrozí trest odnětí svobody až na 2 roky.

🐾 V roce 2026(tajenka)..... 🐾

- 1 mládě kočky
- 2 kastrační program
- 3 ochota nést důsledky svých činů
- 4 nelegální způsob usmrcení koťat
- 5 nepravdivé informace o kastraci
- 6 prevence přemnožení koček
- 7 samec kočky
- 8 průměrný počet koťat ve vrhu
- 9 chráněný živočich, častá potrava koček
- 10 vykastrovaná kočka (lidově)
- 11 kastrační program
- 12 současný problém koček

Tajenka je in

Tento příspěvek nám zaslala Irena Balcarová z Dobrušky, která se dlouhou dobu zabývá touto tematikou a chce přispět k tomu, aby se situace zlepšila.

Ceny za kastraci jsou v současné době přibližně 500Kč za kocoura a 1.000Kč za kočku.

Od 16.3. do 10.7.2026 sledujte prosím stránky zahradypsinance.cz pro aktuální informace z které strany bude přístupný příjezd do zahrady. V této době bude probíhat ve vsi výstavba kanalizace a na silnici budou uzavírky aktuálně podle místa probíhajících prací.

SRAZ RODÁKŮ BAČALKY - LIČNO 2026

Srdečně zveme rodáky a přátele Bačalek a Lična na setkání, které se koná při příležitosti hned několika významných výročí:

- ❖ 100 let od začátku fungování obecné školy
- ❖ 390 let od první písemné zmínky o obci Bačalky
- ❖ 655 let od první písemné zmínky o obci Lično

V SOBOTU 22. SRPNA 2026

10:00 Setkání před školní budovou – o historii školy promluví Pavlína Čížková

11:00 Vítání nových občánků v prostoru za obecním úřadem Bačalky 101

12:00 Prostor pro občerstvení a prohlídku výstavy fotografií, obrazů a dalších artefaktů v pivnici U Bači

13:30 Sazení památečního stromu na prostranství pod obecním úřadem

14:00 Živá hudba - prostor pro tanec

15:00 Pro zájemce možnost komentované procházky po okolí

19:00 Od sedmé hodiny volná zábava za doprovodu reprodukované hudby

VSTUP ZDARMA
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

DŮLEŽITÉ TERMÍNY

28.3.2026 sobota
Brigáda na údržbu obce
sraz v **9:00hod** u obecního úřadu
vlastní nářadí vítáno
občerstvení zajištěno
kontejner u oplocenky

28. 3. 2026 sobota
Čištění vodojemu

28. – 29. 3. 2026
Výběr vodného

22. 8. 2026 SRAZ RODÁKŮ

POZVÁNKY DO PIVNICE U BAČI

21.3.2026 sobota
Turnaj v šipkách od 17:00 hod

28.3.2026 sobota
**Hospodský vědomostní kvíz
„Učitelský“**
od 18:00 hod

30.4.2026 čtvrtek
**Soutěž o nejzajímavější
čarodějnický klobouk**
od 17:00 hod

Toto číslo vychází 20. 3. 2026.

Výtisk je zveřejněn na internetových stránkách obce www.bacalky.cz.

Čtvrtletník, další vydání bude 29.5.2026.

Vydáván na Bačalkách. Vydavatel: Spolek Bačalský Pramínek, Bačalky 101, 507 23 Libáň,
IČ: 22890874. Evidenční číslo registrace periodika: MK ČR E 20239.

Výtisk je zdarma. Tisk je hrazen z dobrovolných příspěvků občanů a příspěvku obce.

Tento výtisk připravili: Mušková Michaela, Rukavičková Jitka, Folprechtová Renata,
Čížková Pavlína, Zeler Slávek.

Dopisovatelé jsou uvedeni pod příspěvky. Za obsahovou stránku příspěvků ručí autor.
Grafická úprava: J. Rukavičková. Tisk: Verso Mladá Boleslav.

Další fotografie z akcí v obci najdete na www.bacalky.cz v sekci FOTOGALERIE.

Roznášku zajišťují: Zeler Slávek, Rukavičková Jitka.

S náměty a připomínkami se obraťte na kohokoliv z naší redakční skupiny
nebo pošlete na email praminek.bacalky@seznam.cz.

Na tisk Pramínku přispěli: p. Větrovská 400 Kč, Nešněrovi 200Kč, K. Jakubec 500Kč,
M.Větrovská 200Kč, Nezbedovi 400Kč, M.Nešněrová 100Kč.

**Děkujeme za spolupráci a podporu. Vítejte vaše příspěvky,
náměty a připomínky, aby Pramínek byl přínosem pro nás pro všechny.**